

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

18 februarie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte – Ursache Petru,

judecătorii – Timofti Vladimir, Alerguș Constantin,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocata Bînzari Liliana în numele inculpatului Nirca Marcel, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 octombrie 2014, în cauza penală în privința lui

Nirca Marcel Nicolai, născut la 20 august 1991, originar din r-nul Criuleni, s. Jevreni, domiciliat în r-nul Criuleni, s. Răculești.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 14.02.2014 – 30.06.2014 (prima instanță)

2. 29.07.2014- 29.10.2014 (instanța de apel)

3. 16.01.2015-18.02.2015 (instanța de recurs ordinar).

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 30 iunie 2014, pronunțată în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, Nirca Marcel a fost condamnat în baza art. 190 alin.(2) lit.b), c) Cod penal, la 2 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și a exercita activități de gestionare a bunurilor, pe un termen de 2 ani.

În temeiul art. 84 alin.(4) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, la pedeapsa aplicată a fost adăugată parțial partea neexecutată a pedepsei numite prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 18 noiembrie 2013, definitiv stabilindu-i pedeapsa de 3 ani 6 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și a exercita activități de gestionare a bunurilor, pe un termen de 2 ani.

S-a dispus încasarea de la Nirca Marcel în beneficiul lui Roșca Mihai prejudiciul material în mărime de 15770 lei și a prejudiciului moral de 3000 lei, iar în beneficiul lui Șeptelici Veaceslav prejudiciul material în mărime de 15970, 60 lei și a celui moral în sumă de 3000 lei.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut că, Nirca Marcel la 08 aprilie 2013, aproximativ la ora 13⁰⁰, fiind însoțit de două persoane neidentificate de organul de urmărire penală, cu prenumele „Maxim” și „Andrei”, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin înșelăciune,

conform unui plan infracțional, potrivit căruia urmau să găsească niște tineri cărora să le propună să încheie, din numele lor, contracte de credit cu diferite companii de la care urmau să ridice bunuri, pe care primii urmau să le însușească, au mers în apropierea căminului ce aparține școlii profesionale din or. Criuleni, unde i-au propus lui Șeptelici V., contra sumei de 500 lei, remunerare pentru dobândirea bunurilor din magazine, în baza încheierii contractelor de credit din numele lor, asigurându-l că nu va fi obligat să ramburseze creditul. Ultimul a acceptat, atrăgându-l și pe colegul său, Roșca M.

Ulterior, în dimineața zilei de 09 aprilie 2013, Nirca M., împreună cu cele două persoane, au mers în mun. Chișinău, unde s-au întâlnit cu Șeptelici V. și Roșca M., cărora le-au explicat modalitatea de încheiere a contractelor de credit și ridicarea bunurilor, înmânându-le bani în sumă a câte 1100 lei, pentru prima tranșă, asigurându-le totodată că ei nu vor purta nici o răspundere materială de rambursare a tranșelor în baza contractelor pe care urmau să le încheie. Le-au indicat să intre în magazinul SA „Orange”, amplasat pe bd. Alba Iulia din mun. Chișinău, unde Roșca M. și Șeptelici V., au încheiat contracte de credit achitând câte 1100 lei, pentru prima tranșă, luând ambii câte un notebook de model „Asus 301A”, la preț de 4500 lei, în sumă totală de 9000 lei și modeme la prețul de 399 lei, în sumă totală de 798 lei, pe care le-au transmis lui Nirca M. Acesta le-a însușit, rupând contractele cu bonurile eliberate de companie.

Tot el, acționând împreună cu persoanele neidentificate, conform planului stabilit, s-au deplasat împreună cu Șeptelici V. și Roșca M., la un magazin specializat „Unite”, amplasat pe bd. Decebal 139, mun. Chișinău, unde, i-au îndemnat pe ultimii să intre în magazin și să acționeze identic, ridicând câte două telefoane mobile de model „Huawei Ascend Y 100”. Astfel, Șeptelici V. și Roșca M., au intrat pe rând în magazinul nominalizat, unde, încheind la fel contracte de credit, au obținut câte două telefoane mobile de modelul menționat mai sus, la prețul de 1843 lei, fiecare. Apoi, au transmis bunurile lui Nirca M., care a procedat identic, însușind bunurile, distrugând contractele și actele anexate la contract.

Tot el, împreună cu persoanele neidentificate, urmărind scopul de realizare a planului infracțional, au mers împreună cu Șeptelici V. și Roșca M., la un alt magazin specializat al SA „Moldcell”, amplasat pe bd. Decebal, mun. Chișinău, unde, i-au îndemnat pe ultimii să acționeze identic și să ridice câte un telefon mobil de model „Sony Xperia”. Astfel, Șeptelici V. și Roșca M., au intrat pe rând, în magazin, unde, încheind contracte de credit, au obținut câte un telefon mobil de modelul menționat mai sus, la preț de 6000 lei, pe care le-au transmis lui Nirca M., care, a însușit bunurile, distrugând contractele și actele anexate la acestea.

Astfel, Nirca M. împreună cu persoanele neidentificate, au dobândit ilicit, prin înșelăciune de la Șeptelici V. și Roșca M., bunuri materiale în valoare totală de 29 170 lei, sumă care constituie obligația contractuală de rambursare de către

părțile vătămate a plăților față de companiile SA „Orange”, SA „Moldtelecom” și SA „Moldcel”, prin urmare cauzând un prejudiciu material în proporții considerabile.

În drept, acțiunile inculpatului Nirca Marcel au fost încadrate în baza art. 190 alin.(2) lit.b), c) Cod penal – *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, de mai multe persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocata Bînzari Liliana în numele inculpatului Nirca M., care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri, cu stabilirea unei pedepse mai blânde, argumentînd că inculpatul a recunoscut integral vina, căindu-se sincer de cele comise, a depus cerere privind examinarea cauzei în ordinea prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, recunoscînd integral prejudiciul cauzat părților vătămate, însă instanța de fond a aplicat o pedeapsă prea aspră în raport cu fapta săvîrșită de către inculpat și circumstanțele cauzei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 octombrie 2014, a fost respins, ca nefondat apelul declarat de avocata Bînzari L. în numele inculpatului Nirca M.

5. La adoptarea soluției date, instanța de apel a reținut că, instanța de fond în baza probelor administrate legal de către organul de urmărire penală și verificate în ședința de judecată prin prisma art. 100 Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art. 101 Cod de procedură penală din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității lor, iar toate în ansamblu – din punct de vedere al coroborării, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept și, astfel, ajungînd la concluzia corectă cu privire la vinovăția inculpatului Nirca M. în baza art. 190 alin.(2) lit. b), c) Cod penal.

Totodată, instanța a conchis că, instanța de fond la aplicarea pedepsei inculpatului Nirca M. a ținut cont de prevederile art. 61 Cod penal, precum și de criteriile generale de individualizare a acesteia stipulate în art. 7, 75 Cod penal, de gravitatea infracțiunii, că inculpatul a solicitat ca judecarea cauzei să se efectueze în baza probelor administrate la faza urmăririi penale.

Referitor la argumentele avocatului precum că în privința inculpatului urmează să fie aplicată o pedeapsă mai blîndă, deoarece acesta a recunoscut vina, căindu-se sincer precum și a recunoscut prejudiciul material cauzat, nu poate fi temei pentru casarea sentinței, fiindcă acestea au fost luate în considerație de către instanța de fond la numirea pedepsei. Mai mult ca atît, inculpatul a recunoscut integral prejudiciul cauzat părților vătămate, însă pînă la momentul actual, acesta nu a fost recuperat.

La fel, instanța a menționat că pedeapsa aplicată inculpatului Nirca M. sub formă de privațiune de libertate, este una corectă și echitabilă, avînd în vedere

scopul legii penale, care indică asupra corectării și reeducării inculpatului, precum și aceasta va duce la atingerea scopului în vederea neadmiterii pe viitor a careva încălcări a ordinii de drept.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocata Bînzari Liliana în numele inculpatului Nirca M., care invocînd ca temei prevederile art. 427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală, solicită, casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă mai blîndă. În argumentarea apelului a invocat că inculpatul a recuperat în întregime prejudiciul material cauzat părților vătămate, care nu au pretenții față de acesta, precum și Nirca M. are la întreținere un copil minor.

Totodată a menționat că pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, care este realizată prin aplicarea unei pedepse echitabile persoanei vinovate. Pedeapsa este echitabilă cînd impune infractorului anumite lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunilor săvîrșite, de motivul acesteia, care își realizează scopul corectării condamnatului prin prevenirea săvîrșirii altor infracțiuni, iar o pedeapsă mai aspră generează apariția sentimentului de nedreptate, jignire, neîncredere în lege, fapt ce duce la consecințe contrare scopului urmărit.

Astfel, ținînd cont de faptul că Nirca M. și-a recunoscut vina în fapta săvîrșită, s-a căit sincer, a recunoscut prejudiciul material cauzat, recuperîndu-l integral, are la întreținere un copil minor, consideră că pedeapsa aplicată este una prea aspră, care nu a fost individualizată corespunzător.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat de avocat în numele inculpatului, menționînd că instanțele judecătorești corect au stabilit pedeapsa inculpatului, prin urmare a solicitat inadmisibilitatea recursului declarat, deoarece nu se întemeiază pe prevederile art. 427 Cod de procedură penală.

8. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Potrivit textului recursului, recurenta invocă ca temei de casare a hotărîrii contestate pct. 10) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează, că

hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, *cînd s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Colegiul penal constată că, motivele invocate de avocata Bînzari L. în numele inculpatului nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorii de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

După cum rezultă din textul recursului, autorul acestuia este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor lui Nirca M. în baza art. 190 alin.(2) lit.b), c) Cod penal, și, critică hotărîrea dată numai referitor la măsura de pedeapsă stabilită de instanța de fond sub formă de închisoare și menținută de către instanța de apel, invocînd că aceasta este prea aspră, care nu va contribui în măsură deplină la atingerea scopului pedepsei penale și echității sociale.

Instanța de recurs menționează că, în conformitate cu prevederile art. 75 Cod penal, prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Totodată, legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținînd cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvîrșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blîndă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

La fel, Colegiul penal menționează că pedeapsa aplicată persoanei recunoscute vinovate trebuie să fie echitabilă, legală și corect individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii și pedepsei penale, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

Instanța de judecată trebuie să se conducă de limitele de pedepse stabilite de sistemul dreptului penal, care sunt relativ determinate. Aceste pedepse sunt: minimum și maximum prevăzut de fiecare infracțiune în textul incriminator.

Astfel, lui Nirca Marcel în baza art. 190 alin. (2) lit. b), c) Cod penal i-a fost stabilită pedeapsa de 2 ani închisoare, cu privarea de dreptul de ocupa funcții și a exercita activității de gestionare a bunurilor pe un termen de 2 ani, adică în limitele prevăzute de lege.

Pedeapsa penală, potrivit art. 61 Cod penal, este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, care are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea acestuia, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Or, ca măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului.

Din hotărârile judecătorești se constată că, la stabilirea și aplicarea pedepsei lui Nirca M., instanțele au avut în vedere scopul și criteriile de individualizare a acesteia, prevăzute de art. 7, 61 și 75 Cod penal și astfel, corect au ajuns la concluzia că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă doar prin aplicarea unei pedepse cu închisoarea.

Colegiul reiterează faptul că, în speță, judecarea cauzei penale a avut loc pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în conformitate și cu respectarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, și potrivit alin. (8) al acestui articol, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, cu muncă neremunerată în folosul comunității și de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă.

Instanța de recurs remarcă că, sancțiunea art. 190 alin.(2) lit. b), c) Cod penal, prevede pedeapsa cu „*amendă în mărime de la 500 la 1000 unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 6 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani*”, or lui Nirca M. i-a fost aplicat 2 ani închisoare, care conform prevederilor art. 364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, pedeapsa redusă este de la 1 an 4 luni până la 4 ani închisoare.

Având în vedere cumulul de împrejurări, Colegiul penal conchide că, pedeapsa închisorii în limitele aplicate inculpatului Nirca M. de către instanțele ierarhic inferioare (3 ani 6 luni închisoare, în temeiul art. 84 alin.(4) Cod penal), este stabilită corespunzător gravității faptei, în raport cu pericolul social, atitudinea inculpatului față de cele comise, precum și luând în considerație, circumstanțele atenuante stabilite.

Mai mult ca atât, instanța de recurs menționează că argumentele avocatului Bînzari L. referitor la faptul că prejudiciul cauzat părților vătămate a fost restituit integral de către inculpat și prin urmare părțile vătămate nu au pretenții față de el, sunt neîntemeiate, deoarece potrivit recipiselor anexate la recurs în xerocpii se confirmă că a fost restituit prejudiciul parțial și anume, atât partea vătămată Roșca M., cât și Șeptelici V. la 25 noiembrie 2014 au primit de la inculpat în contul prejudiciului material și moral câte 8000 lei, fiecare, urmînd ca

ulterior să se achite integral (f.d.62-63, vol.III). Astfel, cele nominalizate de avocat sunt declarative și inadmisibile, deoarece nu au nici un suport legal și contravin materialelor cauzei.

Din cele menționate, Colegiul penal conchide că pedeapsa aplicată inculpatului Nirca M. de către instanța de fond și menținută de către cea de apel, este echitabilă și în limitele prevăzută de lege, în așa fel încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare, iar aplicarea unei pedepse mai blânde, poate încuraja pe viitor săvârșirea altor infracțiuni, astfel, decizia atacată se consideră legală și întemeiată.

Potrivit recursului, autorul acestuia critică măsura de pedeapsă aplicată, ca fiind una prea aspră, astfel, în opinia acestuia, s-a comis o eroare de drept, însă, eroarea stipulată în pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, la care se face referire în recurs, nu este prezentă în cauză, deoarece instanțele de judecată au făcut o individualizare a pedepsei în concordanță cu prevederile legii.

Reieșind din circumstanțele menționate, Colegiul penal conchide, că hotărârea atacată este legală și întemeiată, iar recursul ordinar declarat de către avocata Bînzari L. în numele inculpatului urmează a fi declarat inadmisibil, deoarece este vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocata Bînzari Liliana în numele inculpatului Nirca Marcel, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 octombrie 2014, în cauza penală privindu-l pe *Nirca Marcel Nicolai*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 12 martie 2015.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Alerguș Constantin